ଶେଖ୍ ସାଇଦୁଲୁ ଓରଫ ସାଇଦା

ବନାମ

ଚୁକ୍କା ୟେସୁ ରତନାମ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜାନୁଆରୀ 23, 2002

[ଜି.ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଆର୍.ପି. ସେଠୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ନିର୍ବାଚନ:

ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପୌରନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1955 – ଧାରା 71 ଏବଂ 671(2) — ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର – ବିଳମ୍ବ – ବିଳମ୍ବ - ଏହାର ମାର୍ଜନା – ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା – ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଟି ଧାରା 671 ର ଅର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଆବେଦନ ନଥିଲା – ଅପିଲ ପରେ – ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଯେ, ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯେହେତୁ ଅଧିନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମଞ୍ଜସପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଏକ ଆବେଦନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବିଧାୟିକାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା – ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1963 – ଧାରା 5 ।

ବିଧିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ବୈଷୟିକତା ଆଢୁଆଳରେ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାହତ କରୁଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ:

'ଆବେଦନ' - ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପୌରନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1955 ର ଧାରା 671 ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଏହାର ଅର୍ଥ ।

ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା ଯେ, ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପୌରନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1955 ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା କି ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର 'ନା' ରେ ଦେଇଥିଲେ । ଏଣୁ ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଦାୟର କରାଯାଇଛି ।

ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଲେ:

1. ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପୌରନିଗମ ଅଧିନିୟମ, **1955** ର ଧାରା **671** ର ଅର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଟି ଏକ ଆବେଦନ ନୁହେଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା I ଅଧିନିୟମର ଧାରା **71** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ମିଆଦ ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **671** ର ଉପ-ଧାରା **(1)** ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯଦ୍ୱାରା ଧାରା **71** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ଆକର୍ଷିତ ହେବ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, **1963** ର ଧାରା **5** ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ I ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ ନକରିବା ଜନିତ ଆଚରଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଅଣଦେଖା କରି ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି I ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଆଇନ ବିରୋଧୀ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା କାଏମ ରହିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ I **[410-D-E]**

2. ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ଧାରା **71** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତଥାପି ଉକ୍ତ ଧାରା କିମ୍ବା ଏହା ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅଛି, ସେଥିରେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, **1963** ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା କିମ୍ବା ଅପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ I ତେବେ, ଅଧିନିୟମର ବିବିଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଧାରା **671** ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଅଧିନିୟମରେ ସୂଚିତ କୌଣସି ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ପରିସୀମା ମିଆଦି ଅବଧି ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ, ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା **5, 12** ଏବଂ **13** ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ, ଯଥାସମ୍ଭବ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ I ଧାରା **671** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସମୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେହି ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଯେଉଁ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଉଛି, ସେହି ଆଦେଶର ତାରିଖଠାରୁ **30** ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ I **[408-A-C]**

ମଙ୍ଗୁ ରାମ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ମହାନଗର ନିଗମ, **[1976] 2 SCR 260,** ମାମଲାର ସନ୍ଦର୍ଭ ଦିଆଯାଇଛି ।

3. "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦକୁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ବା ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ବୁଝାଯାଇପାରେ, ଯାହାକି ଅନ୍ୟ ଏକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ଏକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଟେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା **671** ରେ ବ୍ୟବହୃତ "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦଟି ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ମତଦାତା କିମ୍ବା ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଦାଲତଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜର ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ଚାହାଁନ୍ତି । ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବା ଏକ ଅତି-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଦୃଶ ହେବ, ଯାହା ଅଧିନିୟମର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଏବଂ ପରିଚାଳନାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ସେଥିରେ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପରାହତ କରିବ । 'ଆବେଦନ' ଏବଂ 'ଆବେଦନ-ପତ୍ର' ର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ, ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, **1963** ରେ ଆବେଦନର ଏକ ନୂତନ ସଂଜ୍ଞା ସନ୍ନିବେଶିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ସଂଜ୍ଞାୟିତ କରିଥିଲା । ଏହି ନୂତନ ସଂଜ୍ଞାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମୂଳ ଆବେଦନ, ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ଏବଂ ବିଶେଷ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରାଯାଇଛି । **[409-G; 410-B-D]**

ପି. ଫିଲିପ୍ ବନାମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ, **AIR (1976) SC 1185,** ମାମଲାର ସନ୍ଦର୍ଭ ଦିଆଯାଇଛି ।

4. ଏହି ଅଧିନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମଞ୍ଜସପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ଧାରା **671** ଅନୁଯାୟୀ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଏକ ଆବେଦନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବିଧାୟିକାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କଲେ, ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାରରେ ଯେକୌଣସି ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରି ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ଥିବା ବିଧିବଦ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହିଁ ପରାହତ ହେବ । ଏକ ବିଧି ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରତିକାରକୁ ଏକ ଅତି-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ବୈଷୟିକତା ଆଢୁଆଳରେ ପରାହତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ମୁକ୍ତ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ନିର୍ବାଚନ

ହେଉଛି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ନିର୍ଭରୋକ୍ତି ଏବଂ ଏଭଳି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆଇନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ବିଧି ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାରରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାର ପ୍ରତିକାର । ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ଅଭାବରେ, ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିଯୁକ୍ତ ନକରି ପରାହତ କରାଯାଇପାରେ, ଯେପରିକି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାହତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେଉଥିବା ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । [410-F; 411-B; 411-C]

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 652/2002 ।

ସି.ଆର୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 5185/2000 ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 24.1.2001 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 653/2002 ।

ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଆର.ଏଫ୍. ନରିମାନ୍, ଏସ୍. ଉଦୟ କୁମାର ସାଗର, ସୁଶ୍ରୀ ବୀଣା ମାଧବନ୍, ପ୍ରଶାନ୍ତ ପି., ଏ.ଭି. ରଙ୍ଗମ୍, ଏ.ଆର୍. ରଙ୍ଗନାଧନ୍, ଡି.ଭି. ରେଡ୍ଡୀ, ଆର.ଏସ୍. କ୍ରିଷ୍ଣନ୍, ଡି. ମହେଶ ବାବୁ ଏବଂ ଅମିତ ଧିଙ୍ଗଡ଼ା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏହି ରାୟ **ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସେଠୀଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଉଭୟ ଅପିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସଦୃଶ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାୟର କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପୌରନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1955 (ଏହା ପରେ "ଅଧିନିୟମ" ବୋଲି ସମ୍ବୋଧିତ) ର ଧାରା 71 ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେହି ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ତମାଦି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 671 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 71 ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ

ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନଥିଲା । ଏଭଳି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 671 ରେ ସୂଚିତ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ, ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଧାରା 71 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦତ୍ତ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁନଥିଲା । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନ, ଯାହା ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ, ତାହା ହେଉଛି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କି ନୁହେଁ ।

ଅପିଲ ଦାୟର କରିବାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି, ଅପିଲକାରୀ ଶେଖ୍ ସାଇଦୁଲୁ ଓରଫ୍ ସାଇଦା (SLP 8034 / 2001 ରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଦେୱାନୀ ଅପିଲରେ) 21.2.2000 ତାରିଖରେ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ଦଳ ତରଫରୁ ଗୁଣ୍ଟୁର ପୌରନିଗମର ମେୟର ପଦବୀ ପାଇଁ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯାଞ୍ଚ ପରେ, ଅପିଲରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରୁଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ବୈଧ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । 9.3.2000 ତାରିଖରେ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଲୁଗୁ ଦେଶମ ଦଳର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବେ ନିର୍ବାଚନ ଲଢ଼ିଥିବା ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ 11.3.2000 ତାରିଖରେ ଗୁଣ୍ଟୁର ପୌରନିଗମର ମେୟର ପଦବୀ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ନିର୍ବାଚନ ଫଳାଫଳରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଅପିଲକାରୀ 29.3.2000 ତାରିଖରେ ଗୁଣ୍ଟୁରର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ 31.3.2000 ତାରିଖରେ ଏହି ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନୁହଁନ୍ତି । ମେ 2000 ର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ଅବକାଶ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି କଥିତ ଭାବେ 28.5.2000 ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ପୁନଃ ଖୋଲିବା ପରେ, ଅପିଲକାରୀ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ନଥାଇ କଥିତ ଭାବେ 3.6.2000 ତାରିଖରେ ପୁନର୍ବାର ଗୁଣ୍ଟୁରର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ 17.6.2000 ତାରିଖରେ ପୁନର୍ବାର ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣିବା ପରେ, ଅପିଲକାରୀ 22.6.2000 ତାରିଖରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ସ୍ଥିତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଟିକୁ ଫେରାଇ ଦେଇ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ବିଳମ୍ବ ମାର୍ଜନା ଆବେଦନ ସହିତ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା

ପାଇଁ 7 ଦିନ ସମୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲକାରୀ ପୁନର୍ବାର ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ସହିତ ନିଜର ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରି ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବାରେ ହୋଇଥିବା 42 ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ ମାର୍ଜନା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6 କୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିବାରେ ହୋଇଥିବା ବିଳମ୍ବକୁ ମାର୍ଜନା କରିଥିଲେ । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 227 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତମାଦି ହୋଇଯାଇଥିବା ଆଧାରରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅପିଲରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ-ପତ୍ର ତମାଦି ହୋଇଯାଇଥିଲା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକାରୀ ଗୋଗିନେନୀ ସୁଜାତା (SLP 8744 / 2001 ରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଦେୱାନୀ ଅପିଲରେ) ୱାର୍ଡ଼ ସଂଖ୍ୟା 32 ରୁ ବିଜୟୱାଡ଼ା ପୌରନିଗମର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଅପିଲର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ 9.3.2000 ତାରିଖରେ ୱାର୍ଡ଼ ସଂଖ୍ୟା 32 ରୁ ପୌରନିଗମର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ 3.5.2000 ତାରିଖରେ କୃଷ୍ଣା ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯେହେତୁ ସେହି ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପରିକଳ୍ପିତ କୌଣସି ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରାଯାଇନଥିଲା । ସରକାର 13.5.2000 ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସ୍ୱୀକୃତି ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ହୋଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ 24.5.2000 ତାରିଖରେ ନିଜର ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଲେ ଏବଂ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ପୌରନିଗମଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ ପାଇଁ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଆହ୍ୱାନ କଲେ, ସେତେବେଳେ କୃଷ୍ଣା ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି 25.5.2000 ତାରିଖରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଫେରସ୍ତ କରି ତାଙ୍କୁ ସାତ ଦିନ ସମୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଉପଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାହା ଦାୟର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ

29.5.2000 ତାରିଖରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦସ୍ଥିତ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସ୍ୱୀକୃତି ଅନୁଯାୟୀ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଭଳି ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ 18 ଦିନର ବିଳମ୍ବ ମାର୍ଜନା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର 13.9.2000 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା 18 ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ ମାର୍ଜନା କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୋଇ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷମତା ଆହ୍ୱାନ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ପୌରନିଗମଗୁଡ଼ିକର ମେୟର ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ଯେକୌଣସି ବ୍ୟଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 71 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ:

> "ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର: (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କୌଣସି ନିର୍ବାଚନ ଉପରେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ବ୍ୟତୀତ, କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯିବ ନାହିଁ ।
>
> (2) କୌଣସି ନିର୍ବାଚନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିବା ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର, ଧାରା 79 ଏବଂ 80 ର ଖଣ୍ଡ (i) ଏବଂ (ii) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ଆଧାରରେ, ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନର କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀ କିମ୍ବା କୌଣସି ମତଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ତାରିଖଠାରୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ତାହା ପୂର୍ବରୁ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ଯଦି ନିର୍ବାଚନରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥାଆନ୍ତି ଏବଂ

ନିର୍ବାଚନର ତାରିଖଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି ଦୁଇଟି ତାରିଖ ମଧ୍ୟରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖଠାରୁ ଗଣନା କରାଯିବ ।"

ଯଦିଓ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ଧାରା 71 ର ଉପ-ଧାରା (2) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତଥାପି ଉକ୍ତ ଧାରା କିମ୍ବା ଏହା ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅଛି, ସେଥିରେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା କିମ୍ବା ଅପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ତେବେ, ଅଧିନିୟମର ବିବିଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଧାରା 671 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଅଧିନିୟମରେ ସୂଚିତ କୌଣସି ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ, ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5, 12 ଏବଂ 13 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ, ଯଥାସମ୍ଭବ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ଧାରା 671 ର ଉପଧାରା (2) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସମୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେହି ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଯେଉଁ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଉଛି, ସେହି ଆଦେଶର ତାରିଖଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ହୁକୁମଦେବ ନାରାୟଣ ଯାଦବ ବନାମ ଲଳିତ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର*, [1974] 3 SCR 31 ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଅଧିନିୟମ, 1951 ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯଦିଓ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇନଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା, ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା:

"ଧାରା 5 କୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ, ତାହା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିବ । ଏହି ଉପ-ଧାରା ଅଧୀନରେ

> ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା, ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ପାଇଁ ଅନୁସୂଚି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ସେଠାରେ ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସେତିକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ସେହି ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥିବ । 1922 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1908 ର ଧାରା 29 (2) ଅଧୀନରେ, କେବଳ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4, ଧାରା 9 ରୁ 18 ଏବଂ ଧାରା 22 ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେଉଥିଲା, ଯଦି କୌଣସି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥାଏ ।"

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ:

> "ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର କେବଳ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥିବ । କିନ୍ତୁ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ଏହା କହେ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ଧାରା 4 ରୁ 24 (ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) କେବଳ ସେତିକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ସେହି ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥିବ । ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥାଏ, ତେବେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ସେହି ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କି ନୁହେଁ, ତାହା ସେହି ଧାରାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ବରଂ ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତି ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା କିମ୍ବା ଅପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ନାବାଳକ କିମ୍ବା ବିକୃତମସ୍ତିଷ୍କ କିମ୍ବା ଜଡ଼ବୁଦ୍ଧି ସେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିପାରିବେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 କୁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ, ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନକାରୀ କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ଆବେଦନରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଆଇନଗତ

ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ଏହା ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂହିତା କି ନୁହେଁ, ଯାହା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ ନାହିଁ ।"

ପୁନର୍ବାର, *ମଙ୍ଗୁ ରାମ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ମହାନଗର ନିଗମ*, [1976] 2 SCR 260 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 ର ଉପ-ଧାରା (2) ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲା । ତେବେ, 1963 ର ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମରେ, ଧାରା 29 ର ଉପ-ଧାରା (2) କୁ ବିଲୋପ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 4 ରୁ 24 (ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା, ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ଅପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ପାଇଁ, ବିଶେଷ ବିଧି ଅଧୀନରେ ବାଦ୍ ଦେବା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହି ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନ ଏବଂ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଇ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 671 ରେ ସୂଚିତ ଏକ ଆବେଦନ ନଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନା ଆବେଦନକୁ ନା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ସଂଜ୍ଞାୟିତ କରାଯାଇଛି । "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦର ଅଭିଧାନଗତ ଅର୍ଥ ହେଉଛି: "(1) କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଉଥିବା ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁରୋଧ, (2) କୌଣସି ଜିନିଷକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା, ବ୍ୟବହାରିକ ପ୍ରୟୋଗ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା, (3) କୌଣସି ପୃଷ୍ଠରେ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ଜିନିଷର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା, (4) ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସ, (5) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କିମ୍ବା ସଫ୍ଟୱେୟାର" । "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦକୁ ଏକ

ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ବୁଝାଯାଇପାରେ, ଯାହାକି ଅନ୍ୟ ଏକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ଏକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଟେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ପ୍ରେମ ରାଜ ବନାମ ରାମ ଚରଣ,* AIR (1974) SC 968 ମାମଲାରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିବା ଅର୍ଜି ହେଉଛି ଏକ ଆବେଦନ । ତେବେ, ଲିଖିତ ଜବାବକୁ ଏକ ଆବେଦନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ଏଥିରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥାଏ ।

ପି. ଫିଲିପ୍ ବନାମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ, AIR (1976) SC 1185 ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦଟି "ଆବେଦନ-ପତ୍ର" ଶବ୍ଦର ସମାର୍ଥବୋଧକ ଅଟେ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ, ଯାହା ଅଦାଲତଙ୍କୁ ସେହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିକାର କିମ୍ବା ଉପଶମ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରେ । ଏହା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିକାର ଚାହିଁବାର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଣାଳୀ ଅଟେ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 671 ରେ ବ୍ୟବହୃତ "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦଟି ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ମତଦାତା କିମ୍ବା ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଦାଲତଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜର ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ଚାହାଁନ୍ତି - ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଆମର କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର "ଆବେଦନ" ଶବ୍ଦ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବା ଏକ ଅତି-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଦୃଶ ହେବ, ଯାହା ଅଧିନିୟମର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଓ ପରିଚାଳନାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ସେଥିରେ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପରାହତ କରିବ । ଆବେଦନ ଏବଂ ଆବେଦନ-ପତ୍ରର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ, ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1963 ରେ ଆବେଦନର ଏକ ନୂତନ ସଂଜ୍ଞା ସନ୍ନିବେଶିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ସଂଜ୍ଞାୟିତ କରିଥିଲା । ଏହି ନୂତନ ସଂଜ୍ଞାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମୂଳ ଆବେଦନ, ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ଏବଂ ବିଶେଷ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ଆମର ବିଚାରିତ ମତରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 671 ର ଅର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଟି ଏକ ଆବେଦନ ନୁହେଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 71 ର ଉପ-ଧାରା (2) ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 671 ର ଉପ-ଧାରା (1) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯଦ୍ୱାରା ଧାରା 71 ର ଉପ-ଧାରା (2) ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପ୍ରତି ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଦାବି ସହିତ ଆମେ ସହମତ ନାହୁଁ ଯେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ପାଇଁ କୌଣସି ମିଆଦ ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 671 ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବ ଯାହା ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ବାଦ୍ ଦେବ । ଅଧିନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମଞ୍ଜସପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ଧାରା 671 ଅନୁଯାୟୀ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରକୁ ଏକ ଆବେଦନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବିଧାୟିକାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କଲେ, ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାରରେ ଯେକୌଣସି ନିର୍ବାଚନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ଥିବା ବିଧିବଦ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହିଁ ପରାହତ ହେବ । ଏକ ବିଧି ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରତିକାରକୁ ଏକ ଅତି-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ବୈଷୟିକତା ଆଢୁଆଳରେ ପରାହତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ମୁକ୍ତ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ନିର୍ବାଚନ ହେଉଛି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ନିର୍ଭରୋକ୍ତି ଏବଂ ଏଭଳି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆଇନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ବିଧି ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାରରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାର ପ୍ରତିକାର । ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ଅଭାବରେ, ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିଯୁକ୍ତ ନକରି ପରାହତ କରାଯାଇପାରେ, ଯେପରିକି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଗୋଗିନେନୀ ସୁଜାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲରେ, ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିସୀମା ମିଆଦ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଶେଖ୍ ସାଇଦୁଲୁ ଓରଫ୍ ସାଇଦାଙ୍କ ମାମଲାରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେବାକୁ

ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଅପିଲକାରୀଙ୍କର କୌଣସି ଦୋଷ ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦାୟର କରିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାହତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେଉଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ କ'ଣ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ? ଏହାର ଉତ୍ତର ହେଉଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ, ନା ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ ନକରିବା ଜନିତ ଆଚରଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଅଣଦେଖା କରି ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଆଇନ ବିରୋଧୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ କାଏମ ରହିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ତଦନୁସାରେ, ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ବାତିଲ କରି ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ-ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ପଠାଇ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା । ମକଦ୍ଦମା ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା ନାହିଁ ।

କେ.କେ.ଟି. ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଜୁର ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

<u>ଭାଷାନ୍ତର :</u>

ଅମରେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର, ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।